

Pràcticum II**2013/2014**

Codi: 101786

Crèdits: 9

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Maria Dolores Juanola Pagés

Correu electrònic: MariaDolores.Juanola@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Podran realitzar els pràcticums

- Els estudiants que han assistit a les classes de prevenció de riscos i han superat la prova d'avaluació sobre la prevenció de riscos abans de l'inici del primer pràcticum.
- Els estudiants que hagin assistit a les visites planificades per la valoració del carnet vacunal i el cribratge tuberculínic, realitzades pel servei de Medicina Preventiva i Epidemiologia de Vall d'Hebron Hospital, abans de cursar la primera assignatura pràcticum.
- Els estudiants que tinguin la targeta d'identificació personal que lliura el servei de Gestió Acadèmica de la Unitat Docent Vall d'Hebron, Mòdul Nord.
- Els coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura són els de les assignatures que s'han cursat a primer sobre cultura, societat i salut, bases ètiques gestió i qualitat dels serveis d'infermeria i els de Nutrició. També els continguts de les assignatures que s'han cursat a segon curs: la comunicació terapèutica, la salut pública, la farmacologia, les bases metodològiques de la infermeria, les cures infermeres a l'adult i al vell.

Objectius

Aquest Pràcticum II a segon curs es cursa durant el segon semestre perquè l'estudiant pugui seleccionar els coneixements pertinents de les assignatures impartides durant primer i segon curs per oferir cures infermeres a les persones ateses al centre de salut.

Aquesta assignatura pretén que l'estudiant tingui com a punt de partida una visió ample de com l'entorn socioeconòmic i polític influeix en el model del sistema sanitari català i en la forma de gestió de la sanitat pública orientada a garantir la qualitat assistencial del centre d'atenció primària on realitza les pràctiques, tant si és una empresa pública com si és un consorci.

El Pràcticum II permet a l'estudiant aplicar els coneixements, aprendre actituds i habilitats necessàries per oferir les cures infermeres orientades a la salut de la comunitat. Les activitats permeten l'anàlisi dels diferents programes i serveis que ofereix el centre de salut en relació al perfil de la població de referència i les característiques mediambientals. Considera les corresponents funcions de la infermera davant els programes i serveis que s'ofereixen durant l'atenció a la demanda, l'atenció a la consulta, l'atenció domiciliària i l'atenció de salut comunitària.

L'estudiant al finalitzar el període ha de ser capaç de:

- Descriure els problemes i necessitats de salut de la població de l'àrea bàsica de salut i relacionar-los amb la cartera de serveis assistencials del centre.
- Descriure les funcions de la infermera del centre de salut.
- Aplicar el model de cures infermeres del centre assistencial orientat a persones per fomentar la promoció de la salut i la prevenció dels problemes de salut.
- Aplicar el model de cures infermeres del centre assistencial orientat a persones amb problemes de salut crònics de baixa complexitat, amb la finalitat d'oferir suport a l'autogestió i convivència amb la malaltia, tot potenciant l'autoresponsabilitat i l'autonomia.
- Aplicar la metodologia del procés de cures infermeres.
- Seleccionar i aplicar d'estratègies per a la recollida d'informació a persones que necessitin millorar el seu estil de vida.
- Interpretar les dades per valorar les necessitats de les persones ateses.
- Valorar les necessitats educatives de les persones ateses.
- Prioritzar els diagnòstics infermers.
- Fomentar la participació de les persones ateses per consensuar els objectius i els resultats a assolir.
- Realitzar les cures infermeres a persones ateses amb la finalitat de fomentar estils de vida saludables, aplicant les guies de pràctica clínica i protocols del centre assistencial.
- Valorar les cures infermeres realitzades i determinar propostes de millora de la qualitat assistencial.

Competències

Infermeria

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
- Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys, i fomentar l'educació per a la salut.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Fer les cures infermeres basant-se en l'atenció integral de salut, que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que

descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.

- Plantejar solucions als problemes de salut i malaltia de les persones, les famílies i la comunitat aplicant la relació terapèutica seguint el mètode científic del procés infermer.
- Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat, en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la manera com viuen el seu procés de salut-malaltia.
- Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos garantint la seva seguretat
- Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat
- Respectar el medi ambient i fomentar el desenvolupament sostenible
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en la qual s'estructuren de manera unidisciplinària o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i la resta de personal de les organitzacions assistencials.
- Utilitzar la metodologia científica en les pròpies intervencions.

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
2. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
3. Adoptar el judici clínic i proposar les solucions més adequades als problemes de salut plantejats.
4. Analitzar totes les pròpies intervencions a través de les diferents fases del procés infermer.
5. Aplicar cures infermeres seguint els protocols i els plans de salut dissenyats tant per a les persones com per a la comunitat, i avaluar-ne els resultats.
6. Aplicar el procés infermer per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i la seguretat de les persones cuidades.
7. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica i tenint en compte els mitjans disponibles en cada situació.
8. Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
9. Demostrar habilitat en l'execució de procediments i tècniques d'infermeria.
10. Descriure i aplicar cures tècniques utilitzant els instruments adequats a la situació de la persona atesa tenint present les normes establertes i l'evidència més clara de què es disposa.
11. Descriure les relacions que hi ha entre els coneixements i les intervencions pràctiques que es duen a terme.
12. Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la persona, el problema de salut que té i l'etapa de desenvolupament.
13. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
14. Identificar els referents ètics de la professió infermera.
15. Identificar estils de vida saludables per a la independència de la persona en el seu procés.
16. Identificar situacions en les quals es posa en risc la confidencialitat de la informació del pacient
17. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
18. Integrar-se en equips de treball multidisciplinari i interdisciplinari i compartir objectius comuns.
19. Planificar el pla de cures d'infermeria fent partícip a la persona atesa, informant-los de la seva situació.
20. Prioritzar les mesures sanitàries de prevenció durant les seves intervencions en centres de salut.
21. Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat
22. Respectar l'entorn medi ambiental i fomentar el desenvolupament sostenible.
23. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
24. Revisar i avaluar periòdicament les situacions de salut i les intervencions d'infermeria dutes a terme.
25. Seleccionar les estratègies adequades que permetin una comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials.
26. Utilitzar estratègies i habilitats que permetin la comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials.
27. Valorar de manera integral les situacions de salut utilitzant eines com ara l'exploració física, les proves complementàries i l'entrevista d'infermeria.
28. Valorar i tractar les persones d'una manera holística, tolerant i sense emetre judicis de valor.
29. Valorar l'estat de la salut de l'individu, la família i la comunitat, i identificar els problemes i els factors

interns i externs que n'afecten la salut.

Continguts

Els continguts d'aquest pràcticum consten d'una combinació de les diferents assignatures impartides al llarg de primer i segon curs. Durant la pràctica l'estudiant ha de seleccionar els continguts necessaris per identificar necessitats i resoldre els problemes de les persones ateses que es presenten durant les pràctiques. Es destaquen els següents:

El model d'infermeria de Virgínia Henderson aplicat a l'atenció d'adults i vells, les bases metodològiques per planificar i oferir cures infermeres, l'aplicació del procés d'ensenyament - aprenentatge quan s'ofereixen les cures infermeres a persones de diferents cultures. Diagnòstics infermers de la NANDA.

El codi deontològic, els drets i deures de l'usuari en el marc del sistema assistencial. La millora continua de la qualitat de les cures infermeres. Guies de pràctica clínica i protocols.

Alimentació saludable i dietes terapèutiques de les persones ateses.

Factors que influeixen en els processos d'aprenentatge de les persones ateses, necessitats educatives, objectius d'aprenentatge, estratègies educatives i resultats esperats.

Les cures infermeres orientades a la promoció i prevenció de la salut.

Farmacocinètica, farmacodinàmica dels fàrmacs que més es prescriuen així com les necessitats educatives de les persones.

Comunicació terapèutica.

Metodologia

S'aplica una metodologia centrada en l'estudiant i orientada a la resolució de problemes de les persones ateses.

Les activitats que realitza l'estudiant durant la pràctica estan tutelades per una infermera responsable de l'aprenentatge de l'estudiant.

Les activitats formatives de l'estudiant en el centre de salut consisteixen en que l'estudiant realitzi les cures infermeres a les persones i a la comunitat del centre de salut amb la tutela d'una infermera assistencial de referència en els diferents tipus d'atenció que ofereixen, orientada a fomentar estils de vida saludables:

- Consulta de la infermera en el centre de salut
- Consulta de la infermera al domicili.
- Atenció a la demanda.
- Programes d'educació per a la salut.
- Sessions de discussió de casos amb grups reduïts d'estudiants i una professora/tutora.

Els centres de pràctiques es comuniquen en el segon semestre. Poden modificar-se segons les necessitats dels serveis.

Els horaris són lliscants amb alguns dies matins i altres de tardes. Aquests horaris poden ser modificats per necessitats dels serveis.

Les activitats de l'estudiant són:

Durant la consulta de la infermera, l'atenció a les persones al domicili i l'atenció a la demanda:

- Recollir i valorar les dades: realitzar entrevistes, observar i valorar els signes objectius i els símptomes de les persones que s'atenen i de les persones significatives
- Seleccionar els instruments pertinents per valorar les necessitats tot comparant les dades obtingudes amb els criteris de normalitat definits per persones amb salut, determina tant els problemes interdependents, com els reals, potencials i possibles.

Pràcticum II 2013 - 2014

Durant els programes d'educació per a la salut:

- Determinar les necessitats educatives de les persones. Analitzar les dificultats que té la persona atesa i els factors que contribueixen o dificulten les autocures i les manifestacions de dependència. Determinar els problemes per ordre d'importància. Registrar les dades i l'evolució de la persona en la base de dades del centre.
- Observar les diferents estratègies d'educació per a la salut.

Durant la discussió dels plans de cuidatges:

- Realitzar un anàlisi i valoració del procés de cures, considerant els punts forts i febles i les propostes de millora en situacions similars.
- Preparar els plans de cuidatges per a la discussió grupal. Aportar evidències per a la millora de la pràctica.

El lloc es pacta amb el/la professor/a

Els horaris són d'un dia a la setmana pactat entre professors/es i estudiants. (veure calendari)

El cost del transport públic per traslladar-se als centres assistencials i domicilis corre a càrrec de l'estudiant.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Pràctiques Clíniques, seguiment del pràcticum i sessions de discussió de plans de cuidatges	203	8,12	6, 8, 10, 11, 13, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 27, 28
Tipus: Autònomes			
Estudi de guies de pràctica clínica i documentació dels centres assistencials. Escriure la memòria del pràcticum i plans de cuidatges	14	0,56	1, 3, 4, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25

Avaluació

L'avaluació durant el pràcticum és formativa de manera que l'estudiant té informació per part de la infermera i de la tutora durant el seu procés d'aprenentatge.

Les evidències d'aprenentatge són les següents:

Instruments d'observació:

- La infermera avalua a l'estudiant mitjançant un registre específic d'observació una visita programada en el domicili: 4a. o 5a. setmana de pràcticum.
- La infermera avalua a l'estudiant el procés d'administració d'un medicament.
- La infermera avalua a l'estudiant el procediment de curar a una persona.

Memòria del pràcticum i discussió de plans de cuidatges:

- L'estudiant lliura per escrit la descripció de la/es persones ateses per a discussió dels plans de cuidatges a la professora/ tutora, aplicant les normes establertes que consten en el Campus Virtual.

- El/la professor/a elabora l'informe d'avaluació de l'estudiant relacionat amb la memòria i la discussió dels plans de cuidatges.

Obtenció de la nota final:

S'obté amb la mitjana de la nota de l'avaluació de l'estudiant mentre té cura de les persones i de la memòria del pràcticum, presentant i discutint un pla de cuidatge. Per calcular la mitjana cal tenir com a mínim un aprovat a la modalitat d'avaluació de l'estudiant mentre té cura de les persones.

Per cada falta a la discussió de casos es resta 0,5 punts de la nota final.

Per faltar a la sessió de la presentació del Pràcticum es resta 0,5 punts de la nota final.

Es considera no presentat:

- Quan l'estudiant falta 1 dia de pràctiques.
- Quan l'estudiant no ha realitzat una o més activitats d'avaluació.

Els casos particulars:

- Les faltes d'assistència que siguin justificades, amb certificat, hauran de recuperar-se, sempre que sigui factible per les condicions del centre assistencial de pràctiques i el calendari acadèmic.
- Donat que la situació de cada estudiant és diferent es determinarà segons les circumstàncies de cada persona.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada es podran presentar a una prova de síntesi, sempre que hagin realitzat les hores planificades del pràcticum.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada i formativa a la Pràctica Clínica	70	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29
Presentació de treballs	30	3	0,12	1, 8, 11, 13, 16, 21, 22, 23, 25

Bibliografia

Bibliografia:

- Alfaro-Lefevre R. Aplicación del proceso de enfermería: guía práctica, 4ª edición. Madrid: Mosby-Doyma; 2002.
- Alfaro-Lefevre R. Pensamiento Crítico y Juicio Clínico en enfermería 4ª Edición. Barcelona:Elsevier; 2009.
- Berman A, Snyder SJ, Kozier B, Erb G. Fundamentos de Enfermería: Conceptos, proceso y práctica, 8ª edición. Madrid: Pearson: Prentice Hall; 2008.
- Bulechek GM, Butcher HK, Mc Closkey JC. Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC), 5ª edición. Madrid: Elsevier; 2009.
- Institut Català de la Salut. Guies de pràctica clínica. Barcelona: ICS
- Institut Català de la Salut. Protocols i recomanacions. Barcelona: ICS
- Institut Català de la Salut. Documentació clínica. Barcelona: ICS
- Johnson M et al. Interrelaciones NANDA, NOC y NIC, 2ª edición. Madrid: Elsevier; 2007.
- Jefeuvre M, Dupuis A. Juicio clínico en cuidados de enfermería. Barcelona: Masson; 1995
- Marriner A, Alligod MR. Modelos y teorías en enfermería. 6ª edición Madrid: Elsevier; 2007.
- Moorhead S, Johnson M, Maas ML, Swanson E. Clasificación de la Resultados de Enfermería (NOC),

- 4ª edición. Madrid: Elsevier; 2009.
- NANDA-I. Diagnósticos enfermeros: Definiciones y Clasificación 2009-2011. Madrid: Elsevier; 2010.
 - Phaneuf M. La planificación de los cuidados enfermeros. Mexico: McGraw-Hill Interamericana; 1999
 - Wesley RL. Teorías y modelos de enfermería. Mexico: McGraw-Hill Interamericana; 1997